

Financieel jaarverslag 2019

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

INHOUDSOPGAVE

Pagina

9.1 Geconsolideerde jaarrekening 2019

9.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2019	4
9.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2019	5
9.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019	6
9.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
9.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	17
9.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	27
9.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	27
9.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019	28
9.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2019	29
9.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	35
9.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	36
9.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	37
9.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	38
9.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	47
9.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	47
9.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)	48
9.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2019	49
9.1.20	Vaststelling en goedkeuring	52

9.2 Overige gegevens

9.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	54
9.2.2	Nevenvestigingen	54
9.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54

9.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	56
---	----

9.1 Geconsolideerde jaarrekening

9.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

9.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	15.225.895	16.165.332
Financiële vaste activa	3	72.226	75.650
Totaal vaste activa		<u>15.298.121</u>	<u>16.240.982</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	455.392	452.156
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.295.934	3.293.911
Debiteuren en overige vorderingen	7	8.262.189	6.748.731
Liquide middelen	9	<u>10.604.918</u>	<u>8.509.143</u>
Totaal vlottende activa		<u>21.618.433</u>	<u>19.003.942</u>
Totaal activa		<u><u>36.916.554</u></u>	<u><u>35.244.924</u></u>
	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	45	45
Bestemmingsreserves		541.927	535.354
Algemene en overige reserves		<u>13.286.581</u>	<u>12.224.155</u>
Totaal groepsvermogen		<u>13.828.553</u>	<u>12.759.555</u>
Vorzieningen	11	1.725.977	2.008.992
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	6.876.644	8.263.606
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	<u>14.485.379</u>	<u>12.212.772</u>
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>14.485.379</u>	<u>12.212.772</u>
Totaal passiva		<u><u>36.916.554</u></u>	<u><u>35.244.924</u></u>

9.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	2019 €	2018 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	16	50.368.987	51.019.385
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	5.577.242	5.700.015
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.380.594	1.595.363
Som der bedrijfsopbrengsten		57.326.823	58.314.763
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	24.605.378	25.340.543
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	2.727.386	3.204.107
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	10.991.033	10.311.544
Overige bedrijfskosten	23	18.724.216	18.278.892
Som der bedrijfslasten		57.048.013	57.135.086
BEDRIJFSRESULTAAT		278.810	1.179.677
Financiële baten en lasten	24	-266.482	-309.808
RESULTAAT BOEKJAAR		12.328	869.869
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2019 €	2018 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve Wetenschappelijk onderzoek		6.573	-7.213
Algemene reserves		5.755	877.082
		12.328	869.869

9.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			278.810		1.179.677
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	2.727.386		3.204.107	
- mutaties voorzieningen	11	773.657		-199.655	
			3.501.043		3.004.452
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	-3.236		-59.323	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-	5	997.977		-700.732	
- vorderingen	7	-1.513.447		-358.808	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	2.272.607		680.603	
			1.753.902		-438.260
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			5.533.755		3.745.868
Betaalde interest	24	-266.482		-309.808	
			-266.482		-309.808
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			5.267.273		3.436.060
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-1.787.949		-2.234.935	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.787.949		-2.234.935
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	12	0		684.809	
Mutatie disagio leningen	3	3.413		3.413	
Aflossing langlopende schulden	12	-1.386.962		-1.109.242	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-1.383.549		-421.020
Mutatie geldmiddelen			2.095.775		780.105
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		8.509.143		7.729.038
Stand geldmiddelen per 31 december	9		10.604.918		8.509.143
Mutatie geldmiddelen			2.095.775		780.105

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

9.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is statutair (en feitelijk) gevestigd te Rotterdam, Schiedamse Vest 180. Aan het hoofd van deze stichting staat de Raad van Bestuur. Geregistreerd onder KvK nummer 41125492. De belangrijkste activiteit is het verrichten van medisch specialistische oogheelkundige zorg. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is groepshoofd van concern Het Oogziekenhuis Rotterdam.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW), de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling is gebaseerd op: 1. met alle zorgverzekeraars zijn contractafspraken voor 2020; 2. de geprognosticeerde kasstroom voor 2020 is positief; 3. de kredietfaciliteit is gecontinueerd en ook afdoende. Op basis van interne analyse is vastgesteld dat tot minimaal 18 maanden na balansdatum voldoende kredietfaciliteit aanwezig is.

Impact coronacrisis

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door de overheid zijn genomen om het virus in te perken zullen negatieve gevolgen hebben voor de economie. Voor onze organisatie zal dit voornamelijk operationele gevolgen hebben. Daarnaast hebben wij de verwachte gevolgen voor de strategie en de liquiditeit (financiële gevolgen) beoordeeld en hieronder toegelicht.

Operationele gevolgen

In operationele zin zijn we sterk afhankelijk van het verloop van de corona pandemie en de gevolgen voor de bedrijfsvoering:

- In de voorbereiding op de toename van coronapatiënten en om het opvangen van deze patiënten mogelijk te maken en verspreiding van het virus te beperken, is de planbare zorg afgeschaald (met name poliklinische behandeling, de dagverpleging en operatieve behandelingen). Deze ingrepen in het reguliere zorgproces waren en zijn nodig om tijdig en op een goede manier de noodzakelijke zorg voor deze patiënten te leveren.
- Om deze zorg aan Corona patiënten te leveren zijn en worden additionele kosten gemaakt voor infrastructuur, patiëntgebonden kosten, medewerkers en medisch specialisten (te denken aan toename ziekteverzuim, aanschaf beschermingsmiddelen en kosten in verband met op- en afschalen).
- In de afgesproken contracten met zorgverzekeraars is deze ontwikkeling niet voorzien en leidt dit tot een niet dekkende vergoeding van de behandeling van de coronapatiënten gezien de additionele kosten hiervoor. Daarnaast leidt dit tot het wegvallen van opbrengsten vanwege het afschalen van planbare zorg.

De raad van bestuur en het management hebben intensief overleg op welke wijze Stichting Oogziekenhuis Rotterdam het hoofd kan bieden aan de uitdagingen die het Coronavirus met zich meebrengt. Hierbij wordt naar de korte en middellange termijn gekeken. Ten aanzien van de korte termijn wordt voornamelijk gekeken naar voldoende capaciteit, inclusief het daarbij behorend verplegend personeel, zodat de coronapatiënten op een medisch verantwoorde manier kunnen worden behandeld.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Continuïteitsveronderstelling

Voor een nadere toelichting op de consequenties van de uitbraak van de wereldwijde Covid-19 pandemie en de consequenties voor de instelling wordt verwezen naar 16. Gebeurtenissen na balansdatum. De Raad van Bestuur streeft er naar de best mogelijke informatie te verkrijgen om de risico's te beoordelen en passende maatregelen door te voeren om daarop in te spelen. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen en blijven dat ook in de toekomst doen. Deze maatregelen bestaan onder andere uit veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, beperking van sociale contacten en vanuit huis werken), evaluatie van contracten, aantrekken van aanvullende financiële middelen ter ondersteuning van de continuïteit van onze bedrijfsvoering en communicatie met onze belangrijkste stakeholders.

De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd wordt.

Bij het bepalen van de benodigde bekostiging voor de continuïteit in deze situatie zijn de bestaande afspraken voor 2020 tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars het uitgangspunt. Daarbij wordt rekening gehouden met:

- 1) Extra kosten die in verband met het coronavirus gemaakt worden na goedkeuring in ROAZ-verband en in afstemming met de meest betrokken zorgverzekeraar(s). Dit geldt ook voor kosten die redelijkerwijs in lijn liggen met de binnen de ROAZ gemaakte afspraken;
- 2) Mogelijke effecten van de verschuivingen binnen het zorgaanbod van de zorgaanbieder; en
- 3) Vaste kosten die ten gevolge van de coronavirus niet worden gedekt in de Zorgverzekeringswet als gevolg van omzetting.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Oogziekenhuis Rotterdam haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging voorziening groot onderhoud

Besloten is om de waarderingsgrondslag van de voorziening groot onderhoud met ingang van 1 januari 2019 aan te passen. Vanaf 2019 wordt de componentenbenadering gevolgd en worden de kosten voor groot onderhoud in de boekwaarde van de activa verwerkt. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen in de verbetering van het inzicht dat de jaarrekening geeft, aangezien de nieuwe waarderingsgrondslag beter aansluit op de verslaggevingsregels. Als gevolg van de stelselwijziging is het vermogen per 1 januari 2019 met € 1.056.671 toegenomen.

De ter vergelijking opgenomen cijfers van balans en winst- en verliesrekening van het voorgaande jaar zijn niet aangepast aan het nieuwe stelsel.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken. Dit heeft niet geleid tot wijzigingen die materieel zijn voor het inzicht.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling Het Oogziekenhuis Rotterdam. In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de stichtingen en vennootschappen die tot het concern behoren. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stichting Oogziekenhuis Rotterdam te Rotterdam
- Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Rotterdams Oogheelkundig Instituut te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi zijn de volgende stichtingen buiten de consolidatie gebleven:

- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Oogziekenhuis Prof. Dr. H.J. Flieringa te Rotterdam
- Stichting Eye4kids te Rotterdam

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

9.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de sichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Activa en passiva

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de stichting.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief. Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Groot onderhoud:

Tot en met 2018 is een voorziening groot onderhoud gevormd voor de kosten van periodiek groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is als gevolg van een stelselwijziging per 1 januari 2019 opgeheven en toegevoegd aan het eigen vermogen. Vanaf 2019 wordt periodiek groot onderhoud geactiveerd volgens de componentenbenadering. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, of tegen lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde (grouper waarde) van de DBC / DBC-zorgproduct. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Op het moment van vaststelling van de jaarrekening 2019 zijn de productie-onderhandelingen 2020 met alle zorgverzekeraars afgerond. Facturatie start direct in 2020 en anders kunnen zorgverzekeraars worden verzocht een voorschot te verlenen. Gegeven de huidige toereikende kredietfaciliteiten is het risico op discontinuïteit als gevolg van liquiditeitstekorten hiermee naar de mening van Het Oogziekenhuis voldoende afgedekt.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening toekomstige jubileumuitkeringen

Het personeel in vaste dienst bij de stichting heeft op basis van de geldende arbeidsvoorwaarden recht op een jubileumuitkering na respectievelijk 12½, 25 en 40 jaar dienstverband, alsmede bij einde dienstverband in verband met ontslag of pensionering. Voor het aan verstreken dienstjaren toe te rekenen deel van deze rechten is een voorziening voor jubileumuitkeringen gevormd, rekening houdend met verwachte salarisontwikkelingen en verwachte gemiddelde uitstroom van personeel. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening groot onderhoud

Per 1-1-2019 is een stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud is toegevoegd aan de algemene reserve in het eigen vermogen. Vanaf 2019 wordt de componentenmethode gehanteerd.

Voorziening langdurig arbeidsongeschikt

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2019 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren, alsmede de verhoogde aanspraken op PLB uren die voortvloeien uit de overgangsregeling. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde. De voorziening is eind 2019 uitgenut en opgenomen in de kortlopende schulden als Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (algemeen)

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

9.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

9.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Oogziekenhuis Rotterdam. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2020 bedroeg de actuele dekkingsgraad 83,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in 2027 hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Honoraria medisch specialisten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa.

9.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

9.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

9.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

9.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	31-dec-19	31-dec-18
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	11.065.950	12.127.750
Machines en installaties	2.704.632	2.500.181
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.455.313	1.537.401
Totaal materiële vaste activa	15.225.895	16.165.332
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	16.165.332	17.134.504
Bij: investeringen	1.787.949	2.234.935
Af: afschrijvingen	2.727.386	3.204.107
Boekwaarde per 31 december	15.225.895	16.165.332

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 9.1.7.

Per 1-1-2019 is een stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud ad € 1.056.671 is toegevoegd aan de algemene reserve in het eigen vermogen. Vanaf 2019 wordt de componentenmethode gehanteerd.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en tijdige facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

In 2018 is voor € 430.546 versneld afgeschreven vanwege activa niet meer dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening danwel geen generatie van verwachte positieve kasstromen.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 9.1.9.

3. Financiële vaste activa

	31-dec-19	31-dec-18
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Andere deelnemingen	26.000	26.000
Overige vorderingen	46.226	49.650
Totaal financiële vaste activa	72.226	75.650
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	75.650	79.063
Amortisatie (dis)agio	-3.424	-3.413
Boekwaarde per 31 december	72.226	75.650

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2019 € 52.330 (31 december 2018 €79.386).

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

Toelichting:

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.554 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2019 bedraagt € 46.226. Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 9.1.8.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen €	Resultaat €
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100	430.156	25.225
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheelkunde	18.000	100	481.943	-1.304
Rotterdams Oogheelkundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheelkunde	18.000	100	141.708	101.150
Oogziekenhuis Research BV	Contractresearch op gebied van de oogheelkunde	18.000	100	0	1.501
		<u>72.000</u>		<u>1.053.807</u>	<u>126.572</u>

Toelichting:

Voor de negatieve deelnemingswaarde van de Oogziekenhuis Research BV is een voorziening gevormd van € 27.266.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 €	31-dec-18 €
Medische middelen	437.824	416.691
Overige voorraden	17.568	35.465
Totaal voorraden	<u>455.392</u>	<u>452.156</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 9.1.9.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 €	31-dec-18 €
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	5.706.595	6.430.572
Af: ontvangen voorschotten	-3.410.661	-3.136.661
Totaal onderhanden werk	<u>2.295.934</u>	<u>3.293.911</u>

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Zilveren Kruis	1.549.387	0	1.190.000	359.387
VGZ	1.441.051	0	511.529	929.522
CZ	1.174.147	0	986.132	188.015
DSW	664.820	0	491.000	173.820
Menzis	337.546	0	232.000	105.546
Multizorg	259.335	0	0	259.335
ASR	107.886	0	0	107.886
Caresq	61.129	0	0	61.129
Passanten	111.294	0	0	111.294
Totaal (onderhanden werk)	5.706.595	0	3.410.661	2.295.934

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Vorderingen op debiteuren	5.792.898	4.669.466
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	241.435	216.535
Overige vorderingen:		
Nog te ontvangen subsidies	975.002	153.101
Transitierегeling kapitaalslasten	0	617.005
Belastingen en premies sociale verzekeringen	902	3.762
Vorderingen terzake pensioenen	0	5.568
Vooruitbetaalde bedragen	285.102	211.077
Waarborgsommen	71.190	71.190
Nog te ontvangen bedragen	895.660	801.027
Totaal debiteuren en overige vorderingen	8.262.189	6.748.731

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 213.681 (2018: € 252.124).

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bankrekeningen	10.602.148	8.492.067
Kassen	2.617	16.923
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	10.604.918	8.509.143

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

10. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	541.927	535.354
Algemene en overige reserves	13.286.581	12.224.155
Totaal groepsvermogen	13.828.553	12.759.555

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	45	0	0	45

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Wetenschappelijk onderzoek	535.354	6.573	0	541.927
Totaal bestemmingsreserves	535.354	6.573	0	541.927

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Algemene reserves	13.280.826	5.755	0	13.286.581
Totaal algemene en overige reserves	13.280.826	5.755	0	13.286.581

Toelichting:

Per 1-1-2019 is een stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud ad € 1.056.671 is toegevoegd aan de algemene reserve in het eigen vermogen.

Stand 1-jan-2019	12.224.155
Stelselwijziging opheffen voorziening groot onderhoud	1.056.671
Stand 1-jan-2019	13.280.826

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2019 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2019. De mutatie in de bestemmingsreserve betreft het saldo van giften en onderzoeksgelden besteed in het betreffende jaar.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Stelsel- wijziging	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	126.308	0	15.968	8.778	133.498
Voorziening groot onderhoud	1.056.671	-1.056.671	0	0	0
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	294.148	0	277.290	198.431	373.007
Voorziening aanspraken PLB	447.273	0	0	447.273	0
Voorziening MediRisk eigen behoud	84.591	0	72.411	4.551	152.451
Voorziening leegstand 'De Boeg'	0	0	604.221	0	604.221
Voorziening reorganisatie	0	0	462.800	0	462.800
Totaal voorzieningen	2.008.992	-1.056.671	1.432.690	659.033	1.725.977

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2019
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	804.646
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	921.331
hiervan > 5 jaar	40.704

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening groot onderhoud is als gevolg van een stelselwijziging per 1 januari 2019 opgeheven en toegevoegd aan het eigen vermogen. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.

Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.

De voorziening aanspraken PLB is onder de kortlopende schulden verantwoord. Deze regeling loopt af in 2019.

De voorziening leegstand 'De Boeg' is gevormd voor de leegstand van de locatie te Prins Constatijnweg 40-46 Rotterdam voor de resterende huurperiode tot 1 april 2023. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 185.914.

De voorziening reorganisatie is gevormd ten behoeve van de verwachte personele boventalligheid vanwege de ingezette herstructurering. Dit betreft met name personele kosten.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Schulden aan banken	6.500.000	7.750.000
Overige langlopende schulden	376.644	513.606
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	6.876.644	8.263.606

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	9.475.568	9.900.000
Bij: overige schulden	0	684.809
Af: aflossingen schulden aan banken	1.250.000	1.075.000
Af: aflossingen overige schulden	136.962	34.241
Stand per 31 december	8.088.606	9.475.568
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.211.962	1.211.962
Stand langlopende schulden per 31 december	6.876.644	8.263.606

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.211.962	1.211.962
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	6.876.644	8.263.606
hiervan > 5 jaar	2.925.000	3.450.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2019 € 6.350.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2019 € 1.225.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid

Overige langlopende schulden betreft een lease verplichting voor medische apparatuur met een looptijd van 60 maanden. Het saldo per 31 december 2019 bedraagt € 513.606. De aflossingsverplichting in 2019 bedraagt € 136.962.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Crediteuren	1.654.369	2.164.403
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.211.962	1.211.962
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.414	-60.350
Schulden terzake pensioenen	23.911	0
Nog te betalen salarissen	554.385	47.852
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	2.735.644	2.069.487
Onderhanden werk projecten	2.285.269	956.104
Reservering leegstand	0	185.914
Vakantiegeld	807.753	795.561
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.189.916	2.202.489
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	-116.805	293.888
Nog te besteden subsidies	108.853	16.732
Overige schulden	3.020.708	2.328.730
Totaal overige kortlopende schulden	14.485.379	12.212.772

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. bedraagt per 31 december 2019 € 5 miljoen (2018: € 5 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,2%. Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. en luiden als volgt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 608.344. Het betreft een contract met onbepaalde looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overige verplichting

De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2019 € 259.920 (31 december 2018 € 202.069). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.

Afgegeven garanties

De afgegeven garanties bedragen € 59.000.

Deelname onderzoek

Het Oogziekenhuis is in 2017 een samenwerking aangegaan met Preceyes met de intentie om 8 onderzoeken uit te voeren met een operatierobot. Deze onderzoeken zullen in totaal circa € 1,6 miljoen kosten, welke zoveel mogelijk gedekt moeten worden door sponsorgelden. Mocht de dekking niet gehaald worden zal het restant gedekt worden door het Oogziekenhuis.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2019. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheers-instrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2019.

16. Gebeurtenissen na balansdatum

Impact Coronavirus (COVID-19)

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID -19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland. De ziekenhuizen en UMC's stonden voor de taak om samen met ketenpartners in ROAZ-verband een grote groep corona-patiënten de noodzakelijke acute en intensieve zorg te verlenen. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne,- en veiligheidsmaatregelen. Door de grote toeloop van corona-patiënten, de vereiste veiligheidsmaatregelen en de noodzakelijke inzet van IC-bedden, hebben ziekenhuizen en UMC's moeten besluiten een groot deel van de reguliere zorg, onderzoek en onderwijs niet uit te voeren, danwel uit te stellen. Als gevolg van de overheidsmaatregelen (intelligente lock-down en social distancing) worden ziekenhuizen en UMC's geconfronteerd met omzetsderving door vraaguitval en terughoudendheid bij patiënten om een beroep te doen op de ziekenhuiszorg.

In dit stadium zijn de gevolgen voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van ziekenhuizen en UMC's, en voor de exploitatieresultaten beperkt. Ziekenhuizen en UMC's blijven het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en blijven tegelijkertijd hun uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen. Daardoor is sprake van extra investeringen en kosten voor het beschikbaar maken van ziekenhuiscapaciteit en aanschaf van apparatuur en beschermingsmiddelen voor het verplegen van Corona- en overige patiënten in sterk aangepaste omstandigheden. Zorgverzekeraars Nederland heeft na overleg met veldpartijen in brieven van 17 maart 2020 en 21 april 2020 continuïteitsgaranties geboden voor de basiszorginfrastructuur waartoe o.a. de ziekenhuizen en UMC's behoren. Met additionele bevoorschotting door de zorgverzekeraars tot contractwaarde en met additionele bekostiging van de meerkosten van de corona-uitbraak wordt de continuïteit van ziekenhuizen en UMC's gegarandeerd.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de Covid-19 uitbraak kunnen ziekenhuizen en UMC's gebruik maken van de steunmaatregelen die door Zorgverzekeraars Nederland worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door zorgverzekeraars kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van Covid-19 worden opgevangen binnen de kredietlimiet. Voor wat betreft de overeengekomen ratio's 2020 met de banken is sprake van onzekerheid die samenhangt met het nog niet bekend zijn van de exacte uitwerking van de financiële compensatie door zorgverzekeraars. Alles overziend is er naar huidig inzicht geen sprake van een materiële onzekerheid over de financiële continuïteit van ziekenhuizen en UMC's.

Het Coronavirus / impact op organisatie

Vanaf medio maart 2020 hebben wij een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze patiënten en medewerkers. De opvang van een zeer grote groep patiënten heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om COVID-patiënten te behandelen. Tevens is er afgeschaald op onder andere de electieve en niet-spoedeisende zorg, onderzoek en onderwijs. Op artsen en verpleegkundigen is een beroep gedaan om zoveel mogelijk extra uren te werken. Medewerkers in niet kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.

9.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

16. Gebeurtenissen na balansdatum

Voorziene ontwikkelingen

Afhankelijk van de duur van deze crisis zal een grotere achterstand ontstaan in de reguliere patiëntenzorg. Maar ook in onderzoek en onderwijs. Op het moment dat het virus landelijk onder controle is, is een inschatting te maken van de totale achterstand en de wijze waarop dit kan worden ingelopen.

Risico's en onzekerheden

Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden.

Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het eventuele effect daarvan kan zijn.

Genomen en voorziene maatregelen

Oogziekenhuis Rotterdam leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere ziekenhuizen en UMC's is veelvuldig afstemming over verdeling van patiënten en beschikbaarheid medische apparatuur en medisch hulpmiddelen.

Impact op activiteiten

Door de hoge mate van urgentie voor corona- patiënten en de strenge veiligheidseisen is de reguliere productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals onderzoeksprojecten en opleidingen zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet.

Steun van zorgverzekeraars en overheden

Op landelijk niveau zijn de koepels (NFU, NVZ en ZN) met elkaar overeen gekomen passende financiële maatregelen te nemen. Dit betreft o.a. aanvullende bevoorschotting tot 100% passend bij de omvang van contractueel overeenkomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden.

Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Op dit moment zijn de effecten op liquiditeit, resultaat en vermogen nog onvoldoende duidelijk. Op basis van de intentie afspraak van de zorgverzekeraars en de minister, hebben wij verwachting dat de financiële risico's van deze crisis relatief beperkt blijven. Immers ziekenhuizen houden middels bevoorschotting voldoende liquiditeit en middels compensatie voor niet gederfde opbrengsten en extra gemaakte kosten kan een acceptabel bedrijfsresultaat over 2020 gerealiseerd worden. Op basis van de hierboven genoemde gemaakte afspraken vinden wij de continuïteitsveronderstelling passend.

9.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019				
- aanschafwaarde	27.236.657	7.449.131	6.048.772	40.734.560
- cumulatieve afschrijvingen	15.108.907	4.948.950	4.511.371	24.569.228
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>12.127.750</u>	<u>2.500.181</u>	<u>1.537.401</u>	<u>16.165.332</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	165.722	1.161.599	460.628	1.787.949
- afschrijvingen	1.227.522	957.148	542.716	2.727.386
- desinvesteringen				
aanschafwaarde	0	342.457	278.091	620.548
cumulatieve afschrijvingen	0	342.457	278.091	620.548
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.061.800</u>	<u>204.451</u>	<u>-82.088</u>	<u>-939.437</u>
Stand per 31 december 2019				
- aanschafwaarde	27.402.379	8.268.273	6.231.309	41.901.961
- cumulatieve afschrijvingen	16.336.429	5.563.641	4.775.996	26.676.066
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>11.065.950</u>	<u>2.704.632</u>	<u>1.455.313</u>	<u>15.225.895</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	20%	10-33%	

9.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	26.000	49.650	75.650
Amortisatie (dis)agio		-3.424	-3.424
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>26.000</u>	<u>46.226</u>	<u>72.226</u>

BIJLAGE

9.1.9 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2019

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2019	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.200.000	0	400.000	1.800.000	0	5	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	4.875.000	0	325.000	4.550.000	2.925.000	14	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	1.750.000	0	525.000	1.225.000	0	4	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna lineair	350.000	hypothekerecht en pandrechten
Econocom	1-10-2018	684.809	5	Lease	6,30%	650.568	0	136.962	513.606	0	4	Lineair	136.962	
Totaal						9.475.568	0	1.386.962	8.088.606	2.925.000			1.211.962	

9.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	47.327.771	46.658.576
Overige zorgprestaties	3.041.216	4.360.809
Totaal	50.368.987	51.019.385

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.
De afname van de overige zorgprestaties heeft te maken met het sluiten van de activiteiten op een van de externe locaties.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	359.836	29.929
Overige Rijkssubsidies	637.079	851.701
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.925.826	3.364.560
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	654.501	1.453.825
Totaal	5.577.242	5.700.015

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Het experiment is per 1 augustus 2018 geëindigd. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft een verlenging ontvangen tot 1 november 2019.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Doorberekende personeelskosten	672.696	604.201
Huur	327.262	328.281
Doorberekende materiële kosten	228	104.495
Giften	5.632	15.457
Vergoeding contributie	0	289.239
Opbrengst onderzoek bedrijven	0	64.960
Overige bedrijfsopbrengsten	374.776	188.730
Totaal	1.380.594	1.595.363

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn mede gedaald door beëindiging van de activiteiten van Oogzorgnetwerk B.V. met ingang van 1 juli

9.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN JAARREKENING 2019 MEDISCH SPECIALISTISCHE ZORG (MSZ)

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, umc's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's significant afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. Vanaf 2015 zijn de risico's verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2019 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten, die mogelijk anderszins niet alleen voor Het Oogziekenhuis Rotterdam gelden, hebben betrekking op:

- Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2018;
- Rechtmatigheidscontroles MSZ 2019;
- Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
- Overige (lokale) onzekerheden.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2019

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2019 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Het Oogziekenhuis Rotterdam:

Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2018

De gesprekken met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van het Rechtmatigheidsonderzoek 2018 zijn afgerond. De verwachte uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in de jaarrekening 2019.

Rechtmatigheidscontroles MSZ 2019

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2019 Medische Specialistische Zorg gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft de uitkomsten van het Rechtmatigheidsonderzoek 2019 Medisch Specialistische Zorg ingeschat op basis van de uitkomsten van voorgaande rechtmatigheidsonderzoeken. Dit rekening houdende met contractafspraken met zorgverzekeraars. In deze inschatting zijn tevens beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Uitkomsten van de inschatting zijn meegenomen in de bepaling van de nuancering op de omzet. De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadelastjaar aan het boekjaar en afwikkeling oude schadelastjaren

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft met de zorgverzekeraars voor 2019 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2019 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2019, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn op de omzet 2019 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2019.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is een inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaren tot en met 2014 afgerekend. Voor 2015 is nog niet alles volledig afgerekend en voor 2016 en 2017 zijn de afwikkelingen nog gaande.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Het Oogziekenhuis Rotterdam op basis van de nu bekende feiten en omstandigheden.

9.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	16.389.741	17.987.447
Sociale lasten	4.474.336	3.221.665
Pensioenpremies	1.476.680	1.526.185
<i>Andere personeelskosten:</i>		
Werving en Selectie	167.606	34.910
Scholing en Vorming	540.650	560.067
Dienstkleding	112.332	144.948
Kosten Geneeskundig onderzoek	112.703	112.089
Reiskostenvergoeding woon-werk	232.071	248.200
Vergoedingen aan personeel	76.490	83.044
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	-323.011	-93.586
Overige personeelskosten	82.795	-73.302
Subtotaal	<u>23.342.393</u>	<u>23.751.667</u>
Personeel niet in loondienst	1.262.985	1.588.876
Totaal personeelskosten	<u><u>24.605.378</u></u>	<u><u>25.340.543</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	386	390
Overige activiteiten	17	23
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>403</u></u>	<u><u>413</u></u>

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.727.386	3.204.107
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.727.386</u></u>	<u><u>3.204.107</u></u>

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Honorarium medische specialisten	10.991.033	10.311.544
Totaal	<u><u>10.991.033</u></u>	<u><u>10.311.544</u></u>

9.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.000.065	1.037.712
Algemene kosten	4.026.893	4.212.524
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	11.255.878	11.159.544
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	259.015	133.036
- Energiekosten gas	29.473	41.246
- Energiekosten stroom	339.402	336.166
- Energie transport en overig	309.867	164.364
Huur en leasing	1.217.881	876.140
Dotaties en vrijval voorzieningen	198.952	386.653
Incidentele baten minus lasten	86.790	-68.494
Totaal overige bedrijfskosten	18.724.216	18.278.892

Toelichting:

In de huur en leasing zijn de huurkosten voor de resterende huurperiode tot 1 april 2023 van de locatie te Prins Constatijnweg 40-46 Rotterdam verantwoord. Hiervoor is een voorziening leegstand 'De Boeg' gevormd.

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Rentelasten	266.482	309.808
Totaal financiële baten en lasten	266.482	309.808

25. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2019 zijn als volgt:

	2019	2018
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	95.407	80.828
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	32.563	8.954
3 Fiscale advisering	10.872	6.310
4 Niet-controlediensten	2.541	0
Totaal honoraria accountant	141.383	96.092

26. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 27.

27. Verantwoordingsmodel WNT 2019

WNT-verantwoording 2019 St. Oogziekenhuis Rotterdam

De WNT is van toepassing op Stichting Oogziekenhuis Rotterdam. Het voor Stichting Oogziekenhuis Rotterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 (klasse V).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	Drs. R. Treffers	Drs. Y.J.M. Koppelman
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	16/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.121	49.565
Beloningen betaalbaar op termijn	11.612	3.402
Bezoldiging	182.733	52.967
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	56.186
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018			
bedragen x € 1	Drs. N.H. Klay	Drs. N.H. Klay	Drs. R. Treffers
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur tot 30/8 en adviseur Raad van Bestuur tot 31/10	Voorzitter Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 12/08	13/8 - 31/10	13/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.939	38.907	68.599
Beloningen betaalbaar op termijn	7.050	2.518	4.412
Bezoldiging	115.989	41.425	73.011
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	115.989	41.425	73.011
1c. Toezichthoudende topfunctionarissen			
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Dr. P.L. Batenburg	Drs. M.W.A. van Dorst	Drs. C.H. Baar-Poort
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	23.280	15.520	15.520
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018			
bedragen x € 1	Dr. P.L. Batenburg	Drs. M.W.A. van Dorst	Drs. C.H. Baar-Poort
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	22/05 - 31-12	22/05 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.856	5.640	9.359
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.321	11.599	18.900
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Prof. Dr. A.F. Cohen	G.P.M. van den Goor	J. van Breda Vriesman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/03
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.520	15.520	3.880
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400	4.608
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	Prof. Dr. A.F. Cohen	G.P.M. van der Goor	J. van Breda Vriesman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	9.359	9.359	9.359
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	18.900	18.900

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	Prof. dr. M. Van Houdenhoven
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2019	21/05 - 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	10.347
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	12.635
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2018		
bedragen x € 1	Mr. I. Dezentje Hamming-Bluemink	Drs. S.J. van der Goot
Functiegegevens	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functieervulling in 2018	01/01 - 22/05	01/01 - 22/05
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.873	4.180
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	7.301	11.029

9.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	15.131.556	15.968.202
Financiële vaste activa	3	1.125.964	1.004.317
Totaal vaste activa		<u>16.257.520</u>	<u>16.972.519</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	455.392	452.156
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's /DBC-zorgproducten	5	2.295.934	3.293.911
Debiteuren en overige vorderingen	7	7.854.404	6.535.202
Liquide middelen	9	7.179.412	6.730.668
Totaal vlottende activa		<u>17.785.142</u>	<u>17.011.937</u>
Totaal activa		<u><u>34.042.662</u></u>	<u><u>33.984.456</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	10		
Kapitaal		45	45
Bestemmingsreserves		541.927	535.354
Algemene en overige reserves		13.286.581	12.224.155
Totaal eigen vermogen		<u>13.828.553</u>	<u>12.759.554</u>
Voorzieningen	11	1.743.561	2.031.525
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	6.876.644	8.263.606
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	11.593.904	10.929.771
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>11.593.904</u>	<u>10.929.771</u>
Totaal passiva		<u><u>34.042.662</u></u>	<u><u>33.984.456</u></u>

9.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	2019 €	2018 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	16	49.171.592	49.968.138
Subsidies	17	4.914.435	4.676.832
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.401.027	1.697.846
Som der bedrijfsopbrengsten		55.487.054	56.342.816
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	23.419.264	23.917.963
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	2.633.824	3.088.226
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	10.652.774	10.008.465
Overige bedrijfskosten	23	18.628.628	17.929.942
Som der bedrijfslasten		55.334.490	54.944.596
BEDRIJFSRESULTAAT		152.564	1.398.220
Financiële baten en lasten	24	-140.236	-528.352
RESULTAAT BOEKJAAR		12.328	869.868
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2019 €	2018 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek		6.573	-7.213
Algemene / overige reserves		5.755	877.081
		12.328	869.868

9.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

9.1.13.1 Algemeen

Voor een toelichting op de specificaties van de enkelvoudige balans en resultatenrekening wordt verwezen naar de toelichtingen bij de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

9.1.13.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Derhalve wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	11.065.951	12.127.751
Machines en installaties	2.618.330	2.349.059
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.447.275	1.491.392

Totaal materiële vaste activa	15.131.556	15.968.202
-------------------------------	------------	------------

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	15.968.202	16.890.453
Bij: investeringen	1.797.179	2.165.975
Af: afschrijvingen	2.633.825	3.088.226

Boekwaarde per 31 december	15.131.556	15.968.202
----------------------------	------------	------------

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 9.1.16.

Per 1-1-2019 is een stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud ad € 1.056.671 is toegevoegd aan de algemene reserve in het eigen vermogen. Vanaf 2019 wordt de componentenmethode gehanteerd.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed en de overige materiële vast activa. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en vroegere facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

In 2018 is voor € 430.546 versneld afgeschreven vanwege activa niet meer dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening danwel geen generatie van verwachte positieve kasstromen.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 9.1.18.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.053.738	928.667
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	26.000	26.000
Overige vorderingen	46.226	49.650

Totaal financiële vaste activa	1.125.964	1.004.317
--------------------------------	-----------	-----------

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.004.317	1.055.637
Resultaat deelnemingen	126.572	-42.284
Amortisatie (dis)agio	-3.424	-3.413
Negatieve deelneming	-1.501	-5.623

Boekwaarde per 31 december	1.125.964	1.004.317
----------------------------	-----------	-----------

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2019 € 52.330 (31 december 2018 € 79.386).

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.554 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2019 bedraagt € 46.226.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 9.1.17.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

				31-dec-19	2019
Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100	430.156	25.225
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheelkunde	18.000	100	481.943	-1.304
Rotterdams Oogheelkundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheelkunde	18.000	100	141.708	101.150
Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam	Contractresearch op gebied van de oogheelkunde	18.000	100	0	1.501
		72.000		1.053.807	126.572

Toelichting:

Voor de negatieve deelnemingswaarde van de Oogziekenhuis Research BV is een voorziening gevormd van € 27.266.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 €	31-dec-18 €
Medische middelen	437.824	416.691
Overige voorraden	17.568	35.465
Totaal voorraden	<u>455.392</u>	<u>452.156</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 9.1.18.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	5.706.595	6.430.572
Af: ontvangen voorschotten	-3.410.661	-3.136.661
Totaal onderhanden werk	2.295.934	3.293.911

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Zilveren Kruis	1.549.387	0	1.190.000	359.387
VGZ	1.441.051	0	511.529	929.522
CZ	1.174.147	0	986.132	188.015
DSW	664.820	0	491.000	173.820
Menzis	337.546	0	232.000	105.546
Multizorg	259.335	0	0	259.335
ASR	107.886	0	0	107.886
Caresq	61.129	0	0	61.129
Passanten	111.294	0	0	111.294
Totaal (onderhanden werk)	5.706.595	0	3.410.661	2.295.934

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Vorderingen op debiteuren	5.503.505	4.691.866
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	241.435	216.535
Overige vorderingen:		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.985	-59.061
Nog te ontvangen subsidies	975.002	153.101
Transitierегeling kapitaalslasten	0	617.005
Belastingen en premies sociale verzekeringen	902	16.245
Vorderingen terzake pensioenen	0	4.188
Vooruitbetaalde bedragen	166.797	203.907
Waarborgsommen	68.126	68.126
Nog te ontvangen bedragen	895.652	623.290
Totaal debiteuren en overige vorderingen	7.854.404	6.535.202

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 209.957 (2018: € 248.400).

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bankrekeningen	7.177.009	6.717.377
Kassen	2.250	13.138
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	7.179.412	6.730.668

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	541.927	535.354
Algemene en overige reserves	13.286.581	12.224.155
Totaal eigen vermogen	13.828.553	12.759.554

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	45	0	0	45

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Wetenschappelijk onderzoek	535.354	6.573		541.927
Totaal bestemmingsreserves	535.354	6.573	0	541.927

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Algemene reserves	13.280.826	5.755		13.286.581
Totaal algemene en overige reserves	13.280.826	5.755	0	13.286.581

Toelichting:

Per 1-1-2019 is een stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud ad € 1.056.671 is toegevoegd aan de algemene reserve in het eigen vermogen.

Stand 1-jan-2019	12.224.155
Stelselwijziging opheffen voorziening groot onderhoud	1.056.671
Stand 1-jan-2019	13.280.826

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2019 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2019.

De mutatie in de bestemmingsreserve betreft het saldo van giften en onderzoeksgelden besteed in het betreffende jaar.

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Stelsel- wijziging	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	120.076	0	12.518	8.778	123.816
Voorziening groot onderhoud	1.056.671	-1.056.671	0	0	0
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	294.148	0	277.290	198.431	373.007
Voorziening aanspraken PLB	447.273	0	0	447.273	0
Voorziening negatieve deelneming	28.766	0	-1.500	0	27.266
Voorziening MediRisk eigen behoud	84.591	0	72.411	4.551	152.451
Voorziening leegstand 'De Boeg'	0	0	604.221	0	604.221
Voorziening reorganisatie	0		462.800	0	462.800
Totaal voorzieningen	2.031.525	-1.056.671	1.427.740	659.033	1.743.561

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

11. Voorzieningen

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2019
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	831.912
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	911.649
hiervan > 5 jaar	40.704

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening groot onderhoud is als gevolg van een stelselwijziging per 1 januari 2019 opgeheven en toegevoegd aan het eigen vermogen. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.
 Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.
 De voorziening aanspraken PLB is onder de kortlopende schulden verantwoord. Deze regeling loopt af in 2019.
 De voorziening leegstand 'De Boeg' is gevormd voor de leegstand van de locatie te Prins Constatijnweg 40-46 Rotterdam voor de resterende huurperiode tot 1 april 2023. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 185.914.
 De voorziening reorganisatie is gevormd ten behoeve van de verwachte personele boventalligheid vanwege de ingezette herstructurering. Dit betreft met name personele kosten.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 €	31-dec-18 €
Schulden aan banken	6.500.000	7.750.000
Overige langlopende schulden	376.644	513.606
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	6.876.644	8.263.606

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2019 €	2018 €
Stand per 1 januari	8.825.000	9.900.000
Bij: overige schulden	650.568	684.809
Af: aflossingen	1.386.962	1.109.241
Stand per 31 december	8.088.606	9.475.568
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.211.962	1.211.962
Stand langlopende schulden per 31 december	6.876.644	8.263.606

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.211.962	1.211.962
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	6.876.644	8.263.606
hiervan > 5 jaar	2.925.000	3.450.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
 De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2019 € 6.350.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2019 € 1.225.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid

Overige langlopende schulden betreft een lease verplichting voor medische apparatuur met een looptijd van 60 maanden. Het saldo per 31 december 2019 bedraagt € 513.606. De aflossingsverplichting in 2019 bedraagt € 136.962.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Crediteuren	1.529.461	2.056.218
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.075.000	1.075.000
Aflossingsverplichtingen lease	136.962	136.962
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11.015	-5.474
Schulden terzake pensioenen	23.764	0
Nog te betalen salarissen	529.543	45.703
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	2.600.170	2.001.673
Reservering leegstand	0	185.914
Vakantiegeld	770.547	758.483
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.079.010	2.093.578
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	-116.805	293.888
Nog te besteden subsidies	0	7.121
Overige schulden	2.955.237	2.280.705
Totaal overige kortlopende schulden	<u>11.593.904</u>	<u>10.929.771</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. bedraagt per 31 december 2019 € 5 miljoen (2018: € 5 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,2%. Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. en luiden als volgt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 608.344. Het betreft een contract met onbeperkte looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overige verplichting

De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2019 € 259.920 (31 december 2018 € 202.069). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.

Afgegeven garanties

De afgegeven garanties bedragen € 59.000.

Deelname onderzoek

Het Oogziekenhuis is in 2017 een samenwerking aangegaan met Preceyes met de intentie om 8 onderzoeken uit te voeren met een operatiebot. Deze onderzoeken zullen in totaal circa € 1,6 miljoen kosten, welke zoveel mogelijk gedekt moeten worden door sponsorgelden. Mocht de dekking niet gehaald worden zal het restant gedekt worden door het Oogziekenhuis.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

9.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2019. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheers-instrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2019.

16. Gebeurtenissen na balansdatum

Zie de toelichting op de geconsolideerde balans paragraaf 16.

9.1.16 ENKELVOUDIGE MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019				
- aanschafwaarde	27.236.658	6.577.361	5.490.991	39.305.010
- cumulatieve afschrijvingen	15.108.907	4.228.302	3.999.599	23.336.808
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>12.127.751</u>	<u>2.349.059</u>	<u>1.491.392</u>	<u>15.968.202</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	165.722	1.149.962	481.495	1.797.179
- afschrijvingen	1.227.522	880.691	525.612	2.633.825
- <i>desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	342.457	278.091	620.548
cumulatieve afschrijvingen	0	342.457	278.091	620.548
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.061.800</u>	<u>269.271</u>	<u>-44.117</u>	<u>-836.646</u>
Stand per 31 december 2019				
- aanschafwaarde	27.402.380	7.384.866	5.694.395	40.481.641
- cumulatieve afschrijvingen	16.336.429	4.766.536	4.247.120	25.350.085
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>11.065.951</u>	<u>2.618.330</u>	<u>1.447.275</u>	<u>15.131.556</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	20,0%	10-33%	

9.1.17 ENKELVOUDIGE MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	928.667	26.000	49.650	1.004.317
Resultaat deelnemingen	126.572			126.572
Amortisatie (dis)agio			-3.424	-3.424
Negatieve deelneming	-1.501			-1.501
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>1.053.738</u>	<u>26.000</u>	<u>46.226</u>	<u>1.125.964</u>

BIJLAGE

9.1.18 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2019 (ENKELVOUDIG)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2019	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.200.000	0	400.000	1.800.000	0	5	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	4.875.000	0	325.000	4.550.000	2.925.000	14	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	1.750.000	0	525.000	1.225.000	0	4	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna lineair	350.000	hypothekerecht en pandrecht
Econocom	1-10-2018	684.809	5	Lease	6,30%	650.568	0	136.962	513.606	0	4	Lineair	136.962	
Totaal						9.475.568	0	1.386.962	8.088.606	2.925.000			1.211.962	

9.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	47.327.771	46.658.576
Overige zorgprestaties	1.843.821	3.309.562
Totaal	49.171.592	49.968.138

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.
De afname van de overige zorgprestaties heeft te maken met het sluiten van de activiteiten op een van de externe locaties.

17. Subsidies

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	343.738	405.876
Overige Rijkssubsidies	637.079	851.701
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.925.826	3.364.560
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	7.792	54.695
Totaal	4.914.435	4.676.832

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Het experiment is per 1 augustus 2018 geeeindigd. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft een verlenging ontvangen tot 1 november 2019.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Doorberekende personeelskosten	680.487	874.606
Huur	471.826	481.795
Doorberekende materiële kosten	94.578	241.795
Giften	5.632	15.457
Overige bedrijfsopbrengsten	148.504	84.193
Totaal	1.401.027	1.697.846

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn mede gedaald door beëindiging van de activiteiten van Oogzorgnetwerk B.V. met ingang van 1 juli

9.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	16.841.925	16.890.642
Sociale lasten	3.080.646	3.021.389
Pensioenpremies	1.409.011	1.435.912
<i>Andere personeelskosten:</i>		
Werving en Selectie	166.760	34.161
Scholing en Vorming	493.588	531.918
Dienstkleding	112.332	144.948
Kosten Geneeskundig onderzoek	112.703	112.089
Reiskostenvergoeding woon-werk	222.514	235.173
Vergoedingen aan personeel	67.319	-96.954
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	-325.261	-63.285
Overige personeelskosten	85.498	99.396
Subtotaal	22.267.035	22.345.389
Personeel niet in loondienst	1.152.229	1.572.574
Totaal personeelskosten	23.419.264	23.917.963
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	386	390
Overige activiteiten	0	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	386	390

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.633.824	3.088.226
Totaal afschrijvingen	2.633.824	3.088.226

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Honorarium medische specialisten	10.652.774	10.008.465
Totaal	10.652.774	10.008.465

9.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	963.003	1.005.856
Algemene kosten	4.324.558	4.221.383
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	10.921.862	10.768.904
<i>Onderhoud en energiekosten</i>		
- Onderhoud	259.015	133.035
- Energiekosten gas	29.473	41.246
- Energiekosten stroom	339.402	336.166
- Energie transport en overig	309.867	164.364
Subtotaal	<u>937.757</u>	<u>674.811</u>
Huur en leasing	1.217.881	876.140
Dotaties en vrijval voorzieningen	198.952	386.653
Overige bedrijfskosten	64.615	-3.805
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>18.628.628</u></u>	<u><u>17.929.942</u></u>

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Rentelasten	-266.808	-310.122
Resultaat deelnemingen	126.572	-218.230
Subtotaal financiële lasten	<u>-140.236</u>	<u>-528.352</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-140.236</u></u>	<u><u>-528.352</u></u>

9.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2019 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 8 mei 2020.

De raad van toezicht van de Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2020.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 9.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermelding behoeven, anders dan vermeld bij de toelichting op de geconsolideerde balans.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Drs. Y.J.M. Koppelman
Voorzitter Raad van Bestuur

Dr. I.E.R.M. Schillevoort
Lid Raad van Bestuur

Dr. P.L. Batenburg
Voorzitter Raad Van Toezicht

Drs. M.W.A. van Dorst
Lid Raad van Toezicht

Drs. C.H. Baar-Poort
Lid Raad van Toezicht

Prof. Dr. A.F. Cohen
Lid Raad van Toezicht

G.P.M. van den Goor
Lid Raad van Toezicht

Prof. dr. M. Van Houdenhoven
Lid Raad van Toezicht

9.2 Overige gegevens

9.2 OVERIGE GEGEVENS

9.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam beoogt een algemeen nut beogende instelling te zijn en beoogt derhalve niet het maken van winst.

Eventuele jaarwinst of liquidatiewinst kunnen uitsluitend worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de Wet Vpb 1969 vrijgesteld lichaam of een algemeen maatschappelijk belang (artikel 4 UB Vpb 1971).

9.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de volgende nevenvestigingen:

- St. Oogziekenhuis Rotterdam, locatie IJsselland Ziekenhuis te Capelle aan den IJssel
- St. Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Franciscus Gasthuis te Rotterdam
- St. Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Havenziekenhuis te Rotterdam

9.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

9.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep (de stichting samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2019; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

JY62RFMKV4QU-1621509491-40

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (Covid-19)

Wij wijzen op de toelichting van de continuïteitsveronderstelling in hoofdstuk 9.1.4.1 en de gebeurtenissen na balansdatum in toelichting 16 van de jaarrekening waarin de raad van bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (Covid-19) op de stichting en op de omgeving waarin de stichting opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is om de toekomstige effecten in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot de aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag met de hoofdstukken 1 tot en met 8 en bijlage 1 en 2;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 18 mei 2020

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. C. Hameeteman RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.